

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1306

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *mensenrechtenschendingen in Egypte* (ingezonden 28 januari 2014).

Antwoord van Minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 3 maart 2014).

Vraag 1

Kent u het rapport «Egypt: Roadmap to repression» van Amnesty International?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de bevindingen in het rapport over de vele mensenrechtenschendingen sinds de staatsgreep tegen president Morsi, onder andere op het gebied van vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering, en over de straffeloosheid onder veiligheidsdiensten en selectieve rechtspraak? Kunt u specifiek ingaan op de constatering dat de omvang van het staatsgeweld sinds afgelopen zomer ongekend is?

Antwoord 2

De situatie in Egypte is gespannen. Het kabinet betreurt en veroordeelt de terreuraanslagen en de gewelddadigheden waarvan Egyptische burgers in toenemende mate het slachtoffer zijn. Het kabinet erkent de legitieme veiligheidsbehoefte van de Egyptische autoriteiten, maar is tegelijkertijd van mening dat deze hand in hand moet gaan met respect voor de mensenrechten. Egyptenaren moeten vreedzaam kunnen demonstreren en zich kunnen verenigen. Mensenrechten zoals de vrijheid van vergadering, de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid vormen belangrijke randvoorwaarden voor de beoogde presidents- en parlamentsverkiezingen in Egypte en dus voor stabilisatie van de situatie in het land.

In de Raadsconclusies van 10 februari jl. heeft de EU haar grote zorgen uitgesproken over recente gewelddadigheden, zowel voor wat betreft staatsgeweld tegen burgers als geweld tegen veiligheidstroepen. De EU roept

¹ Egypt: Roadmap to repression, <http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE12/005/2014/en/cddf8bfb-6dcb-45b2-b411-6d12190b7583/mde120052014en.pdf>, januari 2014.

de Egyptische autoriteiten op tot transparant en onafhankelijk onderzoek naar alle gewelddadigheden.

Vraag 3

Kunt u aangeven of u het eens bent met de aanbeveling² die Amnesty International doet aan de internationale gemeenschap om alle export van militair materieel etcetera die gebruikt worden voor serieuze mensenrechtenschendingen op te schorten totdat adequate waarborgen zijn ingesteld waardoor de Egyptische autoriteiten niet langer betrokken zullen zijn bij mensenrechtenschendingen? Indien neen, kunt u aangeven wat de voorwaarden zijn voor Nederland voordat dergelijke export naar Egypte weer mogelijk is?

Antwoord 3

De EU heeft op 21 augustus 2013 Raadsconclusies aangenomen waarmee de export naar Egypte van goederen die voor interne repressie kunnen worden gebruikt, wordt opgeschort. Nederland houdt daarenboven alle nieuwe aanvragen voor export van militaire goederen naar Egypte aan.

Voor goederen die gebruikt kunnen worden voor interne repressie en die niet op de EU militaire lijst staan (onder meer scheermesprikkeldraad, lichte geweren die buiten de militaire lijst vallen, arrestantenbusjes etc.) is een nationale regeling vastgesteld waarmee deze goederen vergunningplichtig zijn geworden.

Afhankelijk van de ontwikkelingen in Egypte en ontwikkelingen in de implementatie van bovengenoemde Raadsconclusies door andere EU lidstaten zal op enig moment de toetsing van wapenexportvergunningen worden hervat. Een toekomstige hervatting van de toetsing wil overigens niet zeggen dat aanvragen ook worden goedgekeurd. Te allen tijde dient te worden voorkomen dat goederen die op enigerlei wijze kunnen bijdragen aan onderdrukking van, of geweld tegen, burgers vanuit Nederland of de EU naar Egypte worden uitgevoerd.

Vraag 4

Bent u bereid om tijdens de aankomende Raad Buitenlandse Zaken op 10 februari 2014 specifiek aandacht te vragen voor dit rapport van Amnesty International en er op aan te dringen dat alle EU-landen zich houden aan de genoemde aanbeveling van de mensenrechtenorganisatie en voorlopig niet overgaan tot levering van materieel dat gebruikt kan worden bij mensenrechtenschendingen? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 4

De situatie in Egypte, inclusief de mensenrechtensituatie, is besproken tijdens de Raad Buitenlandse Zaken op 10 februari 2014. De positie van de Raad is vastgelegd in Raadsconclusies. Daarin zijn ook de Raadsconclusies van 21 augustus 2013, inclusief het besluit inzake wapenexport, herbevestigd.

---

² Citaat uit Egypt: Roadmap to repression, blz 39: «Amnesty International urges states to: Suspend all transfers to Egypt of weapons, munitions and related equipment used for serious violations of human rights, including tear gas and riot control projectiles and launchers; small arms, including shotguns, and light weapons and related ammunition; as well as armoured vehicles and military helicopters, and to maintain the suspension until adequate safeguards are put in place by the Egyptian authorities to prevent further serious violations of international human rights law by security forces in policing protests.»